

Robert Szuchta i Agnieszka Cahn laureatami Nagrody im. ks. Stanisława Musiała

2024-03-01

1 marca została wręczona Nagroda im. Księdza Stanisława Musiała, przyznawana osobom zasłużonym dla dialogu chrześcijańsko- i polsko-żydowskiego. Za twórczość nagrodzony został Robert Szuchta, a za działalność społeczną - Agnieszka Cahn.

Robert Szuchta jest historykiem, nauczycielem w jednym z warszawskich liceów, współtwórcą podręczników do nauczania historii. Jest autorem fundamentalnej – i mającej charakter popularyzatorski – pracy „1000 lat historii Żydów polskich. Podróż przez wieki”. We wstępie do niej pisał: „Nie ma historii Żydów bez historii Polski, tak jak i nie ma historii Polski bez historii Żydów polskich. Ani my, Polacy, ani współcześni Żydzi nie zrozumiemy własnej historii, jeśli nie poznamy historii polskich Żydów. To awers i rewers tej samej monety”.

Dorobek Roberta Szuchty obejmuje także kilkadziesiąt artykułów poświęconych historii oraz metodyce nauczania o Holocauście. Swoją wiedzę i pasję przekazuje również podczas wykładów i spotkań. Jest też współautorem – wraz z Piotrem Trojańskim – pierwszego w Polsce programu nauczania o historii, kulturze i zagładzie Żydów oraz książki pomocniczej do nauczania historii „Holokaust – zrozumieć dlaczego”. W ostatnich dniach ukazała się nowa publikacja tych samych autorów pt. „Holokaust. (Nie)odrobiona lekcja historii”, stanowiąca przebudowaną i uzupełnioną wersję pierwotnego podręcznika.

Robert Szuchta jest członkiem Rady Programowej Stowarzyszenia Przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”. Współpracuje z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz z wieloma instytucjami edukacyjnymi w Polsce i na świecie. Cała jego działalność jest nakierowana na to, by rzetelna wiedza na temat historii polskich Żydów mogła docierać do szerokiego grona odbiorców. W dobie dezinformacji tacy edukatorzy, nauczyciele, popularyzatorzy historii są szczególnie potrzebni, by pomagać rozumieć świat.

Agnieszka Cahn jest działaczką społeczną, animatorką, nauczycielką, badaczką historii myślenickich Żydów i teolożką. Od lat pracuje na rzecz przywracania pamięci o żydowskich mieszkańcach Myślenic, ale także na rzecz przełamywania stereotypów i budowania dialogu. Jest pomysłodawczynią i współzałożycielką stowarzyszenia Wspólnota Myślenice, które podejmuje różnorodne inicjatywy w tej dziedzinie. Wśród przykładów można wymienić m.in. organizację cyklu wydarzeń poświęconych problemowi tolerancji i dialogu „Myślenice Obojga Narodów” czy kilkuletni projekt „Wielokulturowe Myślenice” budujący postawy dialogu poprzez spotkania, wystawy czy koncerty. To dzięki staraniom stowarzyszenia myśleniccy Żydzi zamordowani w czasie wojny zostali upamiętnieni tablicą, pod którą już od prawie 20 lat organizowane są obchody w rocznicę deportacji. Działalność Agnieszki Cahn to także filmy dokumentalne, broszury edukacyjne, dwujęzyczny spacerownik „Myślenice. Ślady żydowskiego miasteczka”, liczne artykuły, wydarzenia, spacer i wykłady czy współtworzenie bazy ofiar Holocaustu z Myślenic i okolic. Laureatka łączy swoje zaangażowanie w sprawy upamiętniania myślenickiej społeczności żydowskiej z życiem w Cambridge, gdzie jest dyrektorką chederu reformowanej synagogi Beth Shalom. Odpowiada tam m.in. za koordynację programu edukacyjnego dla szkół nie-żydowskich odwiedzających synagogę i prowadzi zajęcia dotyczące judaizmu. Jak widać, działania na rzecz tolerancji i dialogu podejmuje niezależnie od miejsca i okoliczności.

Uroczystość wręczenia Nagrody odbędzie się w piątek 1 marca na Uniwersytecie Ignatianum w Krakowie. W przeddzień uroczystości, 29 lutego, zostanie tam również zorganizowane **sympozjum naukowe pt. „Synagoga i Eklezja - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”**. Program przewiduje dwa główne panele, z których pierwszy będzie poświęcony relacjom między judaizmem i chrześcijaństwem, a drugi – praktycznym aspektem dialogu pomiędzy obydwoma religiami. W wydarzeniu wezmą udział m.in. prof. Abraham Skorka, kard. Grzegorz Ryś, s. dr Katarzyna Kowalska, ks. prof. Henryk Pietras, prof. Stanisław Krajewski, ks. dr Manfred Deselaers, prof. Łukasz Sroka, Janusz Poniewierski i Henryk Woźniakowski.

Nagrodę ustanowił Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze”. Jej fundatorami są Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prezydent Miasta Krakowa i Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie. Wyboru laureatów dokonuje Kapituła, której przewodniczy Rektor UJ. **Nagroda jest przyznawana w dwóch kategoriach:** za twórczość promującą ducha dialogu i współpracy chrześcijańsko-żydowskiej i polsko-żydowskiej oraz za podejmowanie inicjatyw społecznych na rzecz pojednania.

Patron Nagrody, ks. Stanisław Musiał SJ (1938–2004), był wytrwałym rzecznikiem dialogu chrześcijańsko-żydowskiego, konsekwentnie krytykował wszelkie przejawy antysemityzmu i ksenofobii, za co uhonorowano go m.in. Nagrodą im. Jana Karskiego i Poli Nireńskiej. Od 1981 roku był redaktorem „Tygodnika Powszechnego”, a w latach 1990-1991 zastępcą redaktora naczelnego. Publikował także m.in. w „Gazecie Wyborczej”, „Wprost”, „Polin” i „Midraszu”. Ks. Musiał był autorem ważnej książki piętnującej grzech antysemityzmu pt. „Czarne jest czarne”. Po jego śmierci, z inicjatywy krakowskiej społeczności żydowskiej, na cmentarzu żydowskim w Krakowie przy ul. Miodowej odsłonięto tablicę poświęconą jego pamięci.

W ubiegłych latach laureatami Nagrody zostali: prof. Jan Błoński oraz Miasto i Gmina Chmielnik, prof. Joanna Tokarska-Bakir i Bogdan Białek, prof. prof. Bożena i Jerzy Wyrozumscy oraz Tomasz Pietrasiewicz i Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie, Anna Lebet-Minakowska i ks. Manfred Deselaers, Stefan Wilkanowicz i nieformalna Grupa Przyjaciół z Olkusza (Ireneusz Cieślik, Olgerd Dziechciarz, Krzysztof Kocjan, Dariusz Rozmus), prof. Stanisław Krajewski i Mirosław Skrzypczyk, ks. Romuald Jakub Weksler-Waszkinel i Zofia Radzikowska, prof. Jan Małecki i prof. Aleksander Skotnicki, Bella Szwarzman-Czarnota i prof. Wacław Wierzbieniec, ks. prof. Michał Czajkowski i Urszula Antosz-Rekucka, abp Henryk Muszyński i Adam Bartosz, prof. Jan Grosfeld i Dariusz Popiela, Marian Turski i Anna Brzyska, Karolina Panz i Wioleta Szczepocka oraz Małgorzata Międzobrodzka i Agnieszka Mysakowska.

Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze” skupia osoby pochodzące z różnych środowisk chrześcijańskich i żydowskich. Włącza się w inicjatywy dotyczące dialogu, w tym w organizację obchodów Dnia Judaizmu w Kościele katolickim. Informuje systematycznie o ważnych wydarzeniach z dziedziny relacji chrześcijańsko-żydowskich za pośrednictwem [newslettera](#) i profilu na [Facebooku](#).